

สนใจสมัครสมาชิกติดต่อ : สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา 90000
 โทรศัพท์ 074-311895, 312036, 311340, 312076 โทรสาร. 074-442054 E-mail : nica@nicaonline.com

ฉบับที่ 4 เดือนกรกฎาคม 2548

..สารบัญข่าว..

- ▶ ข่าวจากบรรณาธิการ
- ▶ เกร็ดความรู้ คู่ เลสาบ
- ▶ บทความ -ฟาร์มทะเล
- ▶ ตำรวจสภาวะรอบทะเลสาบ
- ▶ ข่าวสารจากเพื่อนบ้าน

บรรณาธิการ : ฐานันดร ทัดตานนท์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ :

ขงยุทธ ปรีดาลัมพะบุตร

กองบรรณาธิการ :

อริญญา อัสวารีย์

ภาสกร ฒมพลกรัง

นิคม ละอองศิริวงศ์

ประมัยพร ทองคนารักษ์

ฉวีวรรณ หนูนุ่น

งานศิลป์ : ศุภลักษณ์ พรหมศร

ข่าวจากบรรณาธิการ.....

พบกันเป็น ฉบับที่ 4 แล้วครับ สำหรับจดหมายข่าวโครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา สื่อสานสัมพันธ์ ระหว่างชาวประมง หน่วยงานเอกชน และกรมประมง มีฟีดแบ็คที่ดีพอสมควร สำหรับการนำเสนอข่าวสารของโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ท่านใดต้องการสื่อความต้องการของท่านกลับมาขังเราก็ติดต่อกลับมาได้ด้วยความยินดีครับ ในฉบับนี้เรามีความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ฟาร์มทะเล และการประมงในทะเลสาบมาเล่าสู่กันฟังครับ

ฐานันดร ทัดตานนท์

แนวทางแก้จนของคนทะเลสาบ

สงขลา

ต้นตาล ,ทุ้งนา , ทะเล คือ สูดรแก่นจันของนายพล จันทร์สุข ที่บ้านท่าเสา ตำบลคูขุด อำเภอสะทึงพระ จังหวัดสงขลา

หน้า 3

บริษัทปัญญา คอนซัลแตนท์ ร่วมกับสำนักแผนและนโยบายฯ สร้างระบบกลไกการติดตามประเมินผล

ในการกำหนดตัวชี้วัด โดยใช้ 3 โครงการนำร่อง

หน้า 7

กรมประมงประสบผลสำเร็จนำพันธุ์หอยตะกอมจากสุราษฎร์เลี้ยงขยายพันธุ์ในทะเลสาบสงขลา

เหลียวหลังแลหน้าจากฟาร์ม

บนบกสู่ฟาร์มทะเล หน้า 2

ข้อควรระวังในการปล่อยสัตว์น้ำต่างถิ่นหรือชนิดที่รุกรานต่อสัตว์น้ำพื้นเมือง หน้า 3

กีด 5 เซ็น ทางออกที่ยั่งยืนในการจับกุ้งกุลาดำในโครงการฟาร์มทะเล หน้า 4

สำรวจสภาวะรอบทะเลสาบเดือนกรกฎาคม 2548

“น้ำมันแพงจัญหุ แล้วไซราคากุ้งต่ำจัง” นี้คือคำสารภาพของชาวบ้าน หน้า 5

คุยคุ้ยข่าว ปัญหามากมายที่ยังรอการช่วยเหลือ เรามาพูดคุยปัญหาทะเลสาบกันแบบกั๊ดไม่ปล่อย.... หน้า 6

ประชุมแกนนำเพื่อทบทวนเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ หน้า 8

ศูนย์ป้องกันและปราบปรามประมงทะเลภาคใต้ตอนล่าง
 จับกุมเรือประมงหางยาวลักลอบใช้ยาเบื่อเมาทำการประมงในทะเลสาบสงขลา หน้า 9

กรมประมงประสบผลสำเร็จนำพันธุ์หอยตะไกรม จากสุราษฎร์เลี้ยงขยายพันธุ์ในทะเลสาบสงขลา

ในอดีตที่ผ่านมาโครอยากทาน “ฮ่ายไหร” เพียงออกเลสาบแป็บเดียวก็ได้กลับมารับประทานกันแล้ว แต่เดี๋ยวนี้อะเลสาบมันเปลี่ยนไป สัตว์น้ำนับวันจับไม่ค่อยจะได้คุ้มทุน ดังนั้น หนทางใดที่จะเพิ่มปริมาณลูกพันธุ์สัตว์น้ำให้ทะเลสาบสงขลาให้มีหลากหลายขึ้น ทางกรมประมงไม่ได้นั่งนอนใจพยายามจัดหาพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อปล่อยเพิ่มเติมลงไปทะเลสาบ เช่น การพัฒนาฟาร์มทะเลโดยชุมชน เช่นเดียวกับหอยตะไกรมกรรมาขาว ทางสถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสงขลา ได้รับนโยบายจากกรมประมงโดยท่านรองอธิบดีกรมประมง ดร.จรัญธาดา กรรณสูตให้นำมาทดลองเลี้ยงในเบื้องต้น จำนวน 8,000 ตัว

โดยดูจากสถานที่และความร่วมมือของชุมชนแล้วเห็นว่าบริเวณหาดแก้ว ม.1 ต.สทิงหม้อ อ.สิงหนคร จ.สงขลา มีความเหมาะสมแก่การทดลองเลี้ยงหอยตะไกรมกรรมาขาว สถาบันฯ จึงติดต่อไป ทางนายส่องมณีดับ ซึ่งเป็นประธานชมรมผู้เลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งบริเวณหาดแก้วให้มีการสร้างแพขึ้นโดยกรมประมงเป็นคนออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมดในการสร้างแพ รวมถึงวัสดุและค่าพันธุ์หอย

วิธีการเลี้ยงโดยนำฝาหอยตะไกรมด้านในติดกับปูนซีเมนต์จากนั้นนำไปประกบติดกับเชือกเป็นคูกๆ ทิ้งไว้ให้แห้งก่อนนำลงไปแขวนกับแพที่สร้างเตรียมไว้ เริ่มทดลองเลี้ยงมาตั้งแต่วันที่ 24 มีนาคม 2548 จากหอยที่มีขนาดประมาณ 4 นิ้ว ทำการซึ่งวัดทุกเดือน จนถึงปัจจุบันหอยตะไกรมมีขนาดเฉลี่ยประมาณ 10 นิ้ว ซึ่งในช่วงแรก นายส่อง มณีดับ บอกว่ามีหอยตายบ้าง สาเหตุคือหอยอ้าปากกินอาหารไม่ได้ เพราะบริเวณปากเปิดจะมีจำพวกเพรียงหรือลูกหอยตัวเล็กๆ เกาะติดอยู่ ซึ่งได้แก้ไขโดยใช้วิธีนำหอยขึ้นมาทำความสะอาดประมาณ 3 เดือน/ครั้ง ส่วนลูกหอยที่เกาะติดอยู่บริเวณเปลือกหอยตะไกรมที่เลี้ยง นายส่อง กับสมาชิกชมรมได้แกะออกมาซึ่งจะได้ ลูกพันธุ์หอยตะไกรมขึ้นมาใหม่ จำนวน 8,000-10,000 ตัว ทำให้สมาชิกในกลุ่มเพาะเลี้ยงฯ มีการสร้างแพเพิ่มเติมขึ้นมา 1-2 แพ และนำลูกพันธุ์หอยตะไกรมไปเลี้ยงต่อไปอีก

นับว่าเป็นความสำเร็จอีกระดับหนึ่งของกรมประมงที่ได้นำพันธุ์หอยตะไกรมกรรมาขาวมาจาก จ.สุราษฎร์ มาเลี้ยงทดลองในทะเลสาบสงขลา ทำให้หอยตะไกรมมีการขยายพันธุ์ออกลูกออกหลานมากมาย ซึ่งกรมประมงคาดว่า การเลี้ยงหอยตะไกรมกรรมาขาวจะเป็นอาชีพเสริมอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ชาวประมงได้มีทางเลือกในการประกอบอาชีพเพื่อให้ชุมชนมีรายได้ต่อไป

นาย T. อันดามัน

เหยี่ยวหลังแลหน้าจากฟาร์มบนบกสู่ฟาร์มทะเล

ถ้าเรามองดูรอบๆทะเลสาบในปัจจุบัน คงปฏิเสธไม่ได้ ก็คือชาวประมงที่มีทุนรอน ก็ได้หันมาขุดบ่อเลี้ยงกุ้ง จะเห็นว่ารอบๆทะเลสาบมีบ้านหลังใหญ่ๆ เกิดขึ้น ส่วนใหญ่ก็จะได้เงินจากการเลี้ยงกุ้งมาสร้างบ้านซื้อรถ ทำให้ได้ลืมตาอ้าปากอยู่ได้ ต้องยอมรับว่ากุ้งที่เราเลี้ยงส่วนใหญ่ได้ส่งออกไปขายในต่างประเทศ ประเทศไทยของเราสามารถส่งออกเป็นอันดับหนึ่งของโลกมาตั้งแต่ ปี 2534 เมื่อเราเป็นหนึ่งในโลก กรมประมงจึงได้ริเริ่มทำระบบรับรองฟาร์ม ตั้งแต่ ปี 2546 ขบวนการรับรองมาตรฐานจะช่วยให้สินค้ากุ้งของไทยมีคุณภาพสูงเป็นที่ต้องการของตลาดโลกสำหรับฟาร์มกุ้งกุลาดำรอบทะเลสาบสงขลา กรมประมงได้ออกจดทะเบียนฟาร์มทุกๆเดือนรอบทะเลสาบซึ่งก็ได้รับความร่วมมือจากเจ้าของฟาร์มเป็นอย่างดี สำหรับบางฟาร์มอาจจะยังไม่ค่อยเข้าใจก็อาจจะให้ความร่วมมือน้อยหน่อย ท่านอาจจะมองว่าน่ารำคาญอยู่ก็มีทีมงานไปถามโน่นถามนี่ ขอตัวอย่าง อาหารกุ้ง ตัวอย่างกุ้ง ซึ่งเป็นขบวนการรับรองมาตรฐานฟาร์ม เพื่อนำมาตรวจประกอบการออกใบรับรองให้ท่านในการขายกุ้ง เพื่อเราจะได้แข่งขันในระดับโลก

เมื่อสำรวจสถานะการประมงในปัจจุบัน คงต้องยอมรับกันว่าในทะเลสาบยุคนี้เราจะหาสัตว์น้ำได้ยาก ไม่เหมือนสมัยก่อน ถึงแม้ว่ากรมประมงจะพยายามช่วยทุกวิถีทาง เพื่อให้ชาวประมงได้อยู่รอด กรมประมงได้จัดทำโครงการฟื้นฟูทรัพยากรในทะเลสาบสงขลา ได้นำลูกกุ้งไปปล่อยในทะเลสาบปีนี้ ปล่อยประมาณ 25 ล้านตัว คาดว่าเดือนกรกฎาคม 2548 ก็จะปล่อยครบตามกำหนด ซึ่งโครงการนี้ต้องยอมรับว่าชาวประมงได้รับประโยชน์มากจริงๆ จากทีมงานได้พูดคุยกับชาวประมงทุกๆที่ที่เราไปปล่อยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี นั่นเป็นโครงการหนึ่งที่กรมประมงได้จัดทำและประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี แต่ถึงอย่างไรพวกเราชาวประมงต้องยอมรับว่าการจับกุ้งในทะเลก็ไม่ได้ทำให้ร่ำรวยได้ ก็พอได้กินกันไปวันๆ ได้ค่าขนมส่งลูกเรียนเท่านั้น

สถานะของทะเลสาบสงขลาปัจจุบันนี้ บนชายฝั่งมีฟาร์มกุ้งกุลาดำที่มีมาตรฐาน GAP ส่วนในทะเลก็มีฟาร์มทะเลโดยชุมชน ที่ดำเนินการโดยชุมชนชาวประมงเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรประมงที่เป็นปัญหาที่หนักหนาสาหัสใน ปัจจุบัน

ทองเพชร

ข้อควรระวังในการปล่อยสัตว์น้ำต่างถิ่น

หรือชนิดที่รุกรานต่อสัตว์น้ำพื้นเมือง

เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2548 นายจรธธาดา กรรณสูตร รองอธิบดีกรมประมง เปิดเผยว่า ปัจจุบันแนวโน้มการนำเข้าพืชและสัตว์ต่างถิ่นชนิดที่รุกรานหรือเอเลียนสปีชีส์ เข้ามาเพาะเลี้ยงเชิงการค้าและเพื่อความสวยงาม เข้ามาแข่งอาหารสัตว์น้ำพื้นเมืองของไทย เช่น เต่าญี่ปุ่น ปลาซีกเกอร์ กบอเมริกา หอยเชอร์รี่ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องยอมรับว่า การควบคุมพืชและสัตว์เอเลียนสปีชีส์ยังมีข้อจำกัด เพราะไม่มีกฎหมายที่จะควบคุมดูแลโดยตรง กรมประมงจึงตั้งคณะกรรมการระดับสถาบันด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ มีหน้าที่กำกับดูแลและประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการอนุญาตการนำเข้าสัตว์น้ำมีบางชนิดที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมของไทย ล่าสุดยังได้รับข้อมูลจากศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดกาญจนบุรี ที่ได้วิจัยประเมินความเสี่ยงของกุ้งน้ำจืดเครฟิช (Crayfish) ซึ่งเป็นกุ้งพื้นเมืองของประเทศออสเตรเลียและสหรัฐอเมริกา เป็นกุ้งน้ำจืดที่มีสีสันสดใส ตัวใหญ่ขนาดครึ่งฟุต มีก้ามใหญ่ เป็นคู่เหมือนกับก้ามปู สามารถขยายพันธุ์ได้ง่ายด้วยการนำพ่อแม่พันธุ์มาเลี้ยงรวมกันในรอบ ก็จะได้ลูกกุ้งออกมาจำนวนมาก ขายเป็นกุ้งเนื้อราคา กิโลกรัมละ 400 บาท และตัวละ 100-300 บาท สำหรับการนำไปเลี้ยงดูเล่น และมีภาคเอกชนขออนุญาตนำพ่อแม่พันธุ์เข้ามาเพาะเลี้ยงในแถบ ต.วังคัง อ.เมือง จ.กาญจนบุรี เมื่อช่วง 1-2 ปี ที่ผ่านมาและได้เริ่มขยายพื้นที่ไปให้เกษตรกรใน จ.ปราจีนบุรี จะเชิงเทรา นครนายกและสมุทรปราการแบบลูกโซ่ ซึ่งนำไปเป็นห่วงต่อสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะนาข้าวที่อยู่รอบพื้นที่บ่อเลี้ยงกุ้ง เนื่องจากผลการวิจัยค่อนข้างชัดเจนว่า กุ้งชนิดนี้จะกัดกินต้นข้าว พืชน้ำ กุ้งฝอยและหอยขมของไทย เมื่อนำไปเลี้ยงทดลองรวมกัน สามารถกัดกินทำลายต้นข้าวที่มีอายุ 20 วันสูงถึง 100 % ส่วนกุ้งฝอยและหอยขมจะถูกกัดกินจนเหลือแต่ส่วนหัว ดังนั้นจึงพิจารณาว่าหากปล่อยให้มีผลการขยายพื้นที่เพาะเลี้ยงเพิ่มขึ้นในอนาคตกุ้งที่หลุดลอยไปในแปลงนาจะมีอนุภาพทำลายต้นข้าวสูงมาก ทั้งนี้จะคว่าจะใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมหรือกฎหมายของกรมประมงมาใช้กับกรณีนี้

ในทะเลสาบสงขลาที่เช่นเดียวกันการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำแต่ละชนิดจะต้องคำนึงถึงสัตว์น้ำด้วยว่าเคยเป็นสัตว์น้ำที่อาศัยประจำถิ่นอยู่เดิมและเป็นพันธุ์สัตว์น้ำที่ไม่เป็นนักล่าหรือรุกรานเข้ามาแข่งอาหารสัตว์น้ำพื้นเมือง เพราะอาจจะทำให้ขาดสมดุลในระบบนิเวศน์ สำหรับการปล่อยกุ้งกุลาดำลงในทะเลสาบนั้นคงจะมีผลดีมากกว่าผลเสียเนื่องจากเป็นสัตว์น้ำชนิดที่สามารถพบเจออยู่บ้างในทะเลสาบสงขลาและเป็นสัตว์น้ำที่มีนิสัยการกินไม่แก่งแย่ง รุกรานอาหารสัตว์น้ำอื่น ไม่กัดกินทำลายพืชน้ำ ไม่ทำลายล้างสิ่งแวดล้อมและสามารถอาศัยร่วมกับสัตว์น้ำท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

..น้ำหมึก..

แนวทางแก้จนของคนทะเลสาบสงขลา

โรจน์ลง

ต้นตาล , ทุ้งนา , ทะเล คือ สูตรแก้จนของนายพล จันทรสุย ที่บ้านท่าเสา ตำบลคูชูด อำเภอสะทิงพระ จังหวัดสงขลา

ในสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันนี้ ต้องยอมรับนะครึบว่า “ชักหน้าไม่ถึงหลัง” เป็นคำพูดที่ติดติดปากจริงๆ ผมและทีมงานจดหมายข่าวขอเอาใจช่วยนะครึบ อย่าเพิ่งท้อ อย่าเพิ่งสิ้นหวัง คนที่จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขนั้น ต้องฉลาดคิด ฉลาดทำ เหมือนดังเช่นตัวอย่างของบุคคลที่ผมจะขอเสนอในจดหมายข่าวนี้

นายพล จันทรสุย แห่งบ้านท่าเสา ตำบลคูชูด อำเภอสะทิงพระ จังหวัดสงขลา ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข ด้วยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งเป็นเสมือนสูตรแก้จนของผู้ชายวัย 51 ปีคนนี้

สูตรที่ 1 คือ ต้นตาล นายพล ตั้งแต่เข้าต้องรีบไปขึ้นตาล ได้น้ำตาลสดมากก็ให้ภรรยาเป็นผู้ทำหน้าที่เกี่ยวน้ำตาลสด ให้เป็นน้ำผึ้งอีกทีหนึ่งได้วันละ 0.5-1 ปีบ ขายปีบละ 600-650 บาท นี้แค่เป็นรายได้จากการขึ้นตาลนะครึบ ผมคิดว่า คำฮิต “ชักหน้าไม่ถึงหลัง” นายพลไม่จำเป็นต้องพูดแล้วละครึบแต่การขึ้นตาล “ไม่ได้มีตลอดทั้งปี” นั้นสิ ครึบ จะมีบางช่วงนายพลต้องหยุดขึ้นตาล โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน รายได้ส่วนนี้ก็หายไ้ เอ๊ะ ! นายพล จะทำเช่นไร ทั้งถิ่นฐานไปหา งานทำในเมือง เปล่าครึบ ไม่เป็นเช่นนั้น ถึงฤดูฝน นายพลก็อาศัยทุ้งนาที่แหละ มาเป็นสูตรแก้จนอีกตัวหนึ่ง ทำนา ครึบ ได้ผลผลิตส่วนหนึ่งก็ขาย ส่วนที่เหลือก็เก็บไว้บริโภคในครัวเรือน ช่วงระยะเวลาที่รอเก็บเกี่ยวผลผลิตนั้น ถ้าอยู่เฉย นายพลบอกว่า เท่ากับเสียเวลาเปล่า ต้องขอบอกนะครึบว่าปีนเงินทองจริงๆ นายพล ใช้เวลาที่ว่าง มาเลี้ยงโคขุน และผลิตลูกสุกรขาย เป็นสูตรทำเงินเพื่อแก้จนอีกหนึ่งช่องทาง หมุนเวียนเช่นนี้เรื่อยๆ ขึ้นตาล, ทำนา, เลี้ยงวัว, เลี้ยงหมู และบางครั้ง นายพล ออกทะเลหาปลาด้วยนะครึบ พูดถึงการออกทะเล ผมรู้สึกทั้งในคำพูดของนายพลมาก นายพลบอกว่า ในสภาพเศรษฐกิจเช่นนี้ ถ้าเราสามารถลดต้นทุนการบริโภคได้มากเท่าไร เราจะอยู่ได้สบายเท่านั้น จะไม่สบายได้จึยละครึบ เล่นข้าวก็ไม่ซื้อ พืชผักสวนครัวปลูกเอง วันไหนไม่มีกับข้าวก็ออกทะเลหากุ้ง หาปลา อย่างนี้น้ำมันแพงแค่ไหนก็อยู่ได้สิครึบ นายพลเล่าต่อว่า ในปีหนึ่งๆ ถึงรายได้ไม่มากไม่มายอะไร แต่ชีวิตก็สามารถมีความสุขได้ ขอแค่ให้ลูกได้เรียนหนังสือและไม่เป็นหนี้เป็นสินใครก็สุขใจพอแล้ว

เห็นมั๊ยครึบการที่ฉลาดคิด ฉลาดทำ และการนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น มาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงแค่นี้เราก็สามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขเหมือนดังเช่น นายพล จันทรสุย แห่งบ้านท่าเสา พิสูจน์ให้เราได้ดู

กัศ 5 เซ็นทางออกที่ยั่งยืนในการจับกุ้งกุลาดำ

โครงการฟาร์มทะเล

ตั้งแต่โครงการฟาร์มทะเลเกิดขึ้น โดยสถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง นับว่าทะเลสาบไม่เงียบเหงาเหมือนแต่ก่อนแล้ว ชาวบ้านรอบทะเลสาบจะมีความสุขกับการทำการประมงมาก ชาวบ้านหลายคนทีเลิกอาชีพประมงแล้วหันไปจับงานก่อสร้าง ยังกลับมาเริ่มต้นซื้อเรือและอวนใหม่เลย เพราะผลตอบแทนคุ้มค่ามากได้วันละ 300-500 บาท ความสำเร็จครั้งนี้ชัดเจนเหลือเกิน ส่วนเรื่องน้ำมันแพงในส่วนนี้มีผลกระทบน้อยเพราะเวลาทำประมงจะออกไปวางกัศจากนั้นก็ดับเครื่องแล้วคอยเฝ้าระวังอย่าให้เพื่อนมาขโมยกัศก็แค่นั้น พูดถึงเรื่องขโมยกัศแล้วก็น่าเจ็บใจแทน พวกนี้เห็นแก่ตัวจริงๆ ทำไม่ถึงไม่ยอมที่จะลงทุนทั้งๆทีเห็นกันอยู่ว่าผลตอบแทนคุ้มสุดคุ้ม ได้วันละ 300-500 บาท ไม่ก็วันก็ได้ถอนทุนคืนหมด นี้คอยแต่จะจับเสียมือเปล่า แล้วจะมีความสุขหรือ...เลิกได้แล้ว ชาวบ้านคนอื่นๆ เขายังยอมลงทุนเลยแถมบางคนต้องไปกู้ยืมอีกเพื่อที่จะลงทุนครั้งนี้ แล้วถ้าอวนโดนขโมยล่ะ จะมีความรู้สึกเช่นไรให้นึกเสียวถ้าของเราโดนขโมยบ้างก็จะมีความรู้สึกเดียวกัน...

การทำประมงด้วย “โล๊ะ” ก็เช่นเดียวกัน ซึ่งการทำประมงลักษณะนี้เราสามารถเลือกขนาดกัศได้เลยว่าจะเอาขนาดเท่าไร แต่ก็อย่างว่าแหละนะ เมื่อออกไปแล้วเจอกัศขนาดใดก็จะสุ่มหมดเอาเยอะไว้ก่อนว่าเงินเยอะแต่หารู้ไม่ว่า กัศขนาดเล็ก 40-50 ตัว/ก. นั้นหากปล่อยไว้ประมาณ 1-2 สัปดาห์ ไซค์กัศจะได้ 30-35 ตัว/ก. ซึ่งได้ราคาค่อนข้างดี และอีกอย่างตอนนี้แม่ค้าเริ่มจะไม่ได้รับชื้อกัศขนาดเล็กแล้วเพราะว่าเวลาไปส่งที่แพจะโดนกดราคามาก ซึ่งไม่คุ้มกับค่าน้ำมันรถ ที่ไปส่ง ฉะนั้นหากต้องการที่จะได้ราคาดี และคุ้มค่าต่อการทำการประมงแต่ละคืนก็ควรที่จะเลือกที่จะเลือก “โล๊ะ” แต่กัศขนาดโตจะได้มีกัศให้ทำประมงได้ตลอดไป เรื่องอย่างนี้บังคับอะไรกันไม่ได้ อยู่แล้วขึ้นอยู่กับจิตใจสำนึกของแต่ละคนด้วยว่ามากน้อยแค่ไหน

และอีกอย่างทีมีความสำคัญไม่แพ้กัน คือ การใช้กัศที่มีขนาดตาอวนต่ำกว่ามาตรฐาน หรือ น้อยกว่า 5 ซม. นำอวนขนาดเล็กไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นเสียเถอะครับ หันมาใช้อวนที่มีขนาดมาตรฐานดีกว่า เพราะจะจับได้ แต่กัศขนาดใหญ่ ได้ราคาดีด้วย เทียบอย่างนี้ชื้อครับ 35 ตัว/ก. ราคาสองร้อยกว่าบาทและ 40 ตัว/ก. ราคาหนึ่งร้อยกว่าบาท ซึ่งตรงนี้หากปล่อยไว้เพียงไม่กี่วันก็จะได้กัศขนาดใหญ่และจะได้ทำประมงตลอดไปเพราะกัศขนาดเล็กก็จะโตมาเรื่อยๆ เป็นวัฏจักรอยู่อย่างนี้ มาเถอะครับ..มาใช้อวนขนาดที่ได้มาตรฐาน จะได้ภูมิใจเพราะอย่างน้อยเราเป็นบุคคลหนึ่งที่ช่วยกันดูแลรักษาทะเลสาบให้คงอยู่ตลอดไป...

สุดท้ายคงต้องขอความร่วมมือกับพ่อค้าแม่ค้าที่รับชื้อกัศ ขอให้รับชื้อกัศใหญ่เท่านั้น 35 ตัว/ก. ลงมา ท่านก็มีส่วนช่วยเหลือกรมประมงและชุมชน ในการบริหารการจับกัศกุลาดำให้ได้ผลตอบแทนสูงสุด

หมายเหตุ** “โล๊ะ” เป็นวิธีการทำประมงแบบภูมิปัญญาชาวบ้านจริงๆ ในยุคเศรษฐกิจน้ำมันแพงนี้จะเหมาะสมมากกับการทำประมง ลักษณะนี้ คือว่า ชาวบ้านจะใช้ไม้ไผ่ด้านใดด้านหนึ่งเป็นซี่ๆ ขาวประมาณ 1-2 ฟุต และล้อมด้วยกัศ 3 ชั้น เวลาทำประมง ยื่นตรงหัวเรือเพื่อมองแวนตา กัศและกัศล้อมซึ่งทำประมงลักษณะนี้ก็จะสามารถเลือกขนาดกัศได้ตามต้องการ เพราะฉะนั้นเราก็ควรเลือกกัศที่มีขนาดโต เพราะราคาย่อมลดีด้วย

“ โรมาริษา ”

สำรวจภาวะประมงรอบทะเลสาบเดือนกรกฎาคม 2548

จับกุ้งกุลาดำได้ 7.6 ตัน

“น้ำมันแพงจังหู แล้วไซราคากุ้งต่ำจัง” นี่ก็คือคำสารภาพของชาวบ้านส่วนใหญ่ที่ทำอาชีพประมงก็น่าเห็นใจจริงๆ ครับ ชาวบ้านหลายรายแล้วที่เลิกอาชีพประมงไปทำงานก่อสร้างและทำงานโรงงานฯ ก็ขอเป็นกำลังใจอย่าเพิ่งท้อแล้วกัน สักวันหนึ่งก็ลงจะขึ้นไปเอง หันมาดูภาวะทั่วไปรอบทะเลสาบกันบ้างว่าเดือนนี้มีอะไรเปลี่ยนแปลงมากน้อยแค่ไหน เริ่มจาก

ทะเลน้อย... ก่อนข้างจะเขียนเหงาสักหน่อยเดือนนี้ เพราะว่ามีชาวบ้านออกทำประมงกันน้อย เนื่องจากไม่คุ้มเพราะน้ำมันแพงจนเอาไม่อยู่แล้ว แต่ก็พอจะมีบ้างที่ขอมทนกัดก้อนเกลือกิน หาเข้ากินค่าให้พอเป็นค่ากับข้าวไปวันๆ และสัตว์น้ำที่จับได้ก็เป็นปลาช่อน โดยเฉลี่ย 3-5 กก./วัน/แม่ค้า 1 ราย ซึ่งคูนแล้วน้อยมาก ส่วนสัตว์น้ำอื่นอย่างปลาตูก ปลาสาลาด ปลาหมอช้างเหยียบ ได้น้อยกว่าปลาช่อนอีกก็ต้องทน กันต่อไป

ทะเลหลวง... จอถนน นาปะขอ ส่วนใหญ่จะได้ปลาหัวแข็งหวดอ่อน โดยเฉลี่ย 30-50 กก./วัน/แม่ค้า 1 ราย ด้านสัตว์น้ำอื่นๆ จำพวกกุ้งก้ามกรามได้วันละ 8-10 กก. ที่ตลาดพัทลุงที่ได้เยอะหน่อยก็เห็นจะเป็นปลากดเหลืองได้วันละ 8-10 กก. ส่วนที่เกาะใหญ่ก็จะได้กุ้งก้ามกรามโดยได้วันละ 8-10 กก. นับว่าโซนนี้ก็เพียงพอประทังชีวิตไปได้ไม่ถึงกับอับจนนัก

ทะเลสาบตอนใน... ก็ยังกึกกักเช่นเดิม ชาวบ้านหน้าตาขี้มเข้มแถมใส่ดีมาก เพราะโซนนี้มีกุ้งกุลาดำที่ประมงปล่อยลงทะเลสาบให้ทำประมงกันอย่างต่อเนื่องและก็ต้องรณรงค์กันอย่างมากมายไม่ว่าจะเป็นขนาดตาอวนให้ได้มาตรฐาน หรือ การไล่กุ้งที่มีขนาดโตตามที่แม่ค้าต้องการ มาดูซิว่ากุ้งกุลาดำที่จับได้เป็นอย่างไรกันบ้าง คลองรีได้วันละ 10-15 กก. ปากพูนนี้ค่อนข้างจะเยอะสักหน่อยโดยได้เฉลี่ยวันละ 30-50 กก. ทำหินเฉลี่ยวันละ 30-35 กก. เศรษฐกิจค่อนข้างจะดี ชาวบ้านได้รายได้เฉลี่ยวันละ 400-500 บาท ก็นับว่าคุ้มกับกับการที่กรมประมงลงทุนลงแรงไป โดยภาพรวมเดือนนี้สามารถจับกุ้งกุลาดำได้ทั้งสิ้น 7.6 ตัน ทีมงานสำรวจก็ขอขอบคุณแทนชาวประมงรอบทะเลสาบด้วย ขอขอบคุณครับ....

ทะเลสาบตอนนอก.... เศรษฐกิจโซนนี้ก็ไม่น้อยหน้าเท่าไร แต่จะเป็นปัญหาอยู่บ้างก็คงจะเรื่องราคาที่ถูกต่ำอย่างเช่น กุ้งแชบ๊วยจาก 190 บาท/กก. ตอนนี้อยู่ที่ 130 บาท/กก. ตรงส่วนนี้ชาวบ้านบอกว่าที่ราคาตกต่ำเพราะกุ้งขาวจากนากุ้งที่มากดราคาดทำให้กุ้งแชบ๊วยราคากลางด้วย แต่ก็ยังจับกันได้อยู่เยอะมาก ที่สิงหนคร กุ้งแชบ๊วยได้วันละ 90-120 กก./แม่ค้า 1 ราย กุ้งหัวแข็งเล็ก 60-80 กก./วัน/แม่ค้า 1 ราย แลวันนี้จะไม่ค่อยเจอกุ้งกุลาดำเพราะชาวบ้านส่วนใหญ่ทำประมงด้วยไซ้และโปงพาง

นับว่ารอบทะเลสาบเดือนนี้ก็ยังคงปกติอยู่ จะมีบ้างก็แต่ส่วนน้อยเท่านั้น ก็ต้องแก้ปัญหากันต่อไป สำหรับเรื่องปัญหาในแต่ละโซนหรือเรื่องที่ชาวบ้านเรียกร้องมานั้นรายละเอียดต่างๆ จะอยู่ในคอลัมน์ “เสียงสะท้อนจากชาวบ้าน” และก็ขอให้ชาวบ้านรอบทะเลสาบช่วยกันสอดส่องดูแลผู้ที่กระทำผิดด้วย และถ้าเดือนได้ก็อย่านิ่งเฉยเพื่อทะเลสาบสงขลาของเราจะได้อยู่ในสภาพเดิมๆ ราบรื่นนานเท่านาน...

คุยคุ้ยข่าว(ประมง)

โรมาเรีย

ภาวะประมงรอบทะเลสาบเดือนนี้เจอปัญหาที่หลากหลายมาก บางเรื่องก็เป็นปัญหาเดิมๆ ที่ยังคงรอความช่วยเหลือจากทางภาครัฐอยู่และบางเรื่องก็เป็นปัญหาใหม่ที่ไม่น่าจะเกิดขึ้นกับทะเลสาบด้วยน้ำมือมนุษย์ที่ขาดจิตสำนึกและไม่คำนึงถึงบุญคุณของทะเลสาบที่เลี้ยงดูเรามาหลายชั่วอายุคน แต่ก็น่าเห็นใจตรงที่ว่ามนุษย์พวกนี้ก็มีไม่มากหรอก แต่สามารถทำลายทรัพยากรสัตว์น้ำได้ดีทีเดียวและผมจะแยกให้ดูว่ามีโซนไหนบ้างที่ยังคงเป็นเช่นนี้อยู่...

- บ้านเกาะเสื่อ ต.เกาะหมาก มีการวางยาปลาอีกแล้ว ยังไม่ยอมหมดสักทีและคราวนี้มาแบบใหม่ด้วยน้ำฉลาดแกมโกงมากๆ คือว่าจะละลายยาไว้ในเรือและทำที่ว่าวัดน้ำเรือคราวนี้ก็ไม่มีการสนใจเพราะกำลังวัดน้ำเรืออยู่ทั้งๆที่บางคนก็รู้ว่ามีการวางยาทำลายทรัพยากรสัตว์น้ำมากแค่ไหนแต่ก็ยังทำ ก็ขออวยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องแถวนั้นช่วยดูแลกันด้วยนะครับ และยังมีอีกคือวางอวนในเขตอนุรักษ์ แต่คราวนี้มีดีกว่านั้นตรงที่จะวางอวนนอกเขตอนุรักษ์และไปกระทุ้งน้ำในเขตให้ปลาตกใจแล้วว่ายไปติดกัก แหม...ฉลาดมากวางอวนให้เหมือนกับชาวบ้านคนอื่นเขาไม่เป็นแล้วหรือไงถึงได้ทำเช่นนี้...หมดแน่ถ้ายังคงเป็นอย่างนี้อยู่ก็ช่วยกันดูแลด้วยนะ อย่าเอาหูไปนาเอาตาไปไร่ เพราะตรงนี้หมายถึงอนาคตของทะเลสาบ...พบเห็นการทำประมงผิดกฎหมาย บริเวณทะเลสาบตอนใน ทะเลหลวง โทรแจ้งคุณสมบัติ สมพงษ์ 0-7469-9552 บริเวณทะเลสาบตอนนอก โทรแจ้ง คุณเชาวพจน์ นกหนู 0-7433-1628 ,0-9195-5002

- ม.2 ต.เกาะหมาก ขโมยตู้กักเพื่อนเพื่อจะขโมยกุ้งและปลาที่ติดกักอยู่ เฮ้อ...เหนือจริง ๆ กับพวกนี้ทำไม่ถึงไม่ยอมสร้างกักเองทั้งๆที่ตอนนี้กักดำมีเยอะมากแถมรายได้ต่อกินก็ไม่ใช่น้อย ทำประมงไม่กี่วันก็ได้ลอนทุนคืนหมด นี่ยังมาทำนิสัยแบบนี้อีก จะทำอะไรดีหนอ...ก็คงต้องช่วยดูแลกันเองแล้วกันอย่าปล่อยให้คนชั่วลยอนวล เดี่ยวจะหลง
- ม.10 ต.ควรง โส น้ำเสียจากนาุ้งทำให้ปลากะพงขาวที่เลี้ยงอยู่บริเวณนั้นตายทั้งกระชัง เรื่องอย่างนี้ก็ไม่ควรจะเกิดขึ้น ถ้าเจ้าของนาุ้งมีจิตสำนึกสักนิดและเอาใจเขามาใส่ใจเรา แล้วถ้าในทางกลับกันชาวบ้านที่เลี้ยงปลากะพงโยนลูกหมินหรือลูกยาลงในนาุ้งและดูซิว่าใครจะเสียหายมากกว่ากัน เพราะฉะนั้นจึงคิดเสียใหม่ก่อนที่เรื่องนี้จะเกิดขึ้น เพราะความแค้น
- ต.ทะเลน้อย น้ำมันแพงทำให้ชาวบ้านทำประมงกันน้อยและหันไปทำงานก่อสร้างกันหลายรายแล้ว เพราะได้ไม่คุ้มกับการลงทุนขอให้รัฐบาลช่วยด้วยแล้วกันสำหรับเรื่องนี้ ชาวบ้านที่หาเช้ากินค่ำยังมีอีกเยอะ...
- ม.1 ต.ตังหม้อ ยังมีอีกครับอวนรุน แก๊วไปถึงไหนแล้วหรือว่ายัง เพราะชาวบ้านเรียกร้องมาอีกแล้ว ทีมงานสำรวจต้องแบกรับภาระตรงนี้ประจำเลย เขาบอกว่าประมงก็คือประมงพวกเดียวกันแหละทั้งๆที่ทีมงานสำรวจเป็นหนึ่งในทีมดูแลฟื้นฟูและรักษาทะเลสาบให้คงอยู่ตลอดไป ขอฝากหน่วยเรือตรวจด้วยครับ
- ม.5 ท่าหิน ขอให้ประมงช่วยปล่อยปูดำและกุ้งก้ามกรามด้วย เพราะสถานะแวดล้อมตอนนี้เหมาะสมมาก ขอฝากไปยังศูนย์ประมงลำปำด้วยครับ
- ม.2 คูขุด เรียกร้องให้ประมงจับเครื่องมือผิดประเภทบ้าง เช่นขนาดตาอวนที่ไม่ได้มาตรฐานเพื่อเป็นตัวอย่างให้ชาวบ้านคนอื่นๆ เห็นและต่อไปก็จะไม่มีใครกล้าทำอีก

**สร้างระบบกลไกการติดตามประเมินผล
ในการกำหนดตัวชี้วัด โดยใช้ 3 โครงการนำร่อง**

เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2548 ที่ผ่านมา ทางสำนักแผนและนโยบายฯ (สพ.) ร่วมกับ บริษัทปัญญา คอนซัลแตนท์ จำกัด ได้เดินทางไปตรวจ ติดตามประเมินผลโครงการฯ ภายใต้แผนบูรณาการ ซึ่งเป็นโครงการนำร่องทั้ง 3 โครงการ ได้แก่ โครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา กิจกรรมฟาร์มทะเลโดยชุมชน โครงการปลูกป่าชายเลนและป่าพรุเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศทะเลสาบสงขลา และโครงการบริหารจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอยรอบทะเลสาบ เพื่อจัดสร้างระบบกลไก ในการติดตามประเมินผลใหม่ โดยมีเป้าหมายหลัก คือ

1. การคัดเลือกตัวแทนและแต่งตั้งคณะกรรมการคณะทำงานโครงการฯ
2. กำหนดการสร้างตัวชี้วัด ในการประเมินผลสำเร็จของโครงการฯ

ซึ่งผลของการเลือกตั้งคณะกรรมการ แต่ละเขต ดังนี้

อบต. เกาะนางคำ อ.ปากพะยูน จ.พัทลุง ได้แก่ นายชุน แก้วมณี นายชะเลงศักดิ์ เหมียมเอียด นายพัฒนา โฮดชุบ นายประพาส ชูช่วย และ นายสิงหนาน สังข์

อบต. ชะแล้ อ.สิงหนคร จ.สงขลา ได้แก่ นายพิศ อินทานุกูล นายคำนึ่ง รูปคำ นายจรูญ เสียงอ่อน นายคะนอง ปิ่นมณี และนายสนธิท สมกาย

อบต. ทำหิน อ.สติงพระ จ.สงขลา ได้แก่ นายจิต ขวัญแก้ว นายประสิทธิ์ ล่องทุม นางสุดา ล่องทุม นายบุญริ สูงศักดิ์ และนายนิพัฒน์ ขวัญอ่อน

บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการ

1. ตอบสนองนโยบายของรัฐตามกฎหมาย ให้ชุมชนมีบทบาท ได้ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ
2. ติดตาม รายงานความก้าวหน้าของโครงการฯ
3. จัดการบริหารงานโครงการฯ ให้สอดคล้องตามแผนการปฏิบัติงาน งบประมาณ
4. เสนอแนะ ชี้แจงปัญหาอุปสรรค ในการปรับเปลี่ยนแผนการ ในการบริหารจัดการ
5. เพื่อสอดคล้องดูแล การดำเนินงานโครงการฯ เพื่อสะท้อนต่อภาครัฐ ในการปรับปรุงแก้ไข

การกำหนดตัวชี้วัด ในส่วนของกิจกรรมฟาร์มทะเล ซึ่งดำเนินงานโดย สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง จะเน้นในส่วนของ การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นหลัก ประกอบกับการมีรายได้เพิ่มขึ้นของชุมชน ตามรายละเอียดดังนี้

โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลงาน (output)	ผลสัมฤทธิ์ (outcome)
ฟาร์มทะเลโดยชุมชน	1. สร้างฟาร์มทะเลโดยชุมชน 2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน	1. ฟาร์มทะเลที่ให้ผลผลิตกุ้งกุลาดำ 2. ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	1. ความเข้มแข็งของชุมชน 2. ผลผลิตกุ้งเพิ่มขึ้น

น้ำหมึก..

ประชุมแกนนำเพื่อทบทวนเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ

ด้วยกรมประมงได้ให้การสนับสนุนงบประมาณในปีงบประมาณ 2548 แก่โครงการสิทธิชุมชนศึกษา กรณีทะเลสาบ

สงขลา สมาพันธ์ชาวประมงทะเลสาบ และ โครงการ การจัดการทรัพยากรชายฝั่งภาคใต้ เป็นเงินจำนวน 250,000.- บาท แบ่งเป็นการจัดซื้อวัสดุเพื่อซ่อมแซมเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ จำนวน 15 เขต เป็นเงิน 180,000.- บาท และ 70,000.- บาทเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อเป็นการประชุมสัมมนาแกนนำสมาพันธ์ชาวประมงทะเลสาบสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้แกนนำประมงพื้นบ้านได้หามาตรการ สรุบบทเรียนและฟื้นฟูเขตอนุรักษ์เดิมทั้งหมด โดยการกำหนดรูปแบบ การจัดการทรัพยากรประมง ให้เป็นระบบ โดยเน้นให้ราษฎรมีส่วนร่วมมากที่สุด รวมตลอดจนการสรุปถึงผลที่ได้ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำไปแล้ว ซึ่งจากการประเมินผลของบริษัท ปัญญา คอนสตรัคชั่น ที่ได้เข้าไปสอบถามถึงโครงการฟาร์มทะเล ปรากฏว่าราษฎร ได้ตอบเป็นเสียงเดียวว่าการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ทำให้ราษฎรมีรายได้เพิ่ม และ เป็นการฟื้นฟูทรัพยากรประมงให้เพิ่มขึ้น สำหรับการดำเนินการจัดฝึกอบรมครั้งนี้ โครงการ การจัดการทรัพยากรชายฝั่งภาคใต้ NGOs ร่วมกับ ศูนย์ประสานงานทะเลสาบสงขลา เป็นผู้กำหนดหลักสูตรร่วมกับแกนนำ กรมประมงสนับสนุนงบประมาณ สมาพันธ์ชาวประมงทะเลสาบ เป็นผู้ดำเนินการเชิญแกนนำ และคัดเลือกผู้ที่จะเข้าอบรม การอบรมจะมีขึ้นจำนวน 2 วัน ณ สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 12 สงขลา(อยู่ระหว่างศูนย์พัฒนาที่ดินที่ 12 กับ บ้านสงขลา ทางไปเกาะช่อ)

ในวันที่ 11-12 กรกฎาคม 2548 โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน 100 คน โดยเริ่มลงทะเบียน ในวันที่ 11 กรกฎาคม 2548 เวลา 08.30 น. แกนนำท่านใด ยังไม่ได้รับหนังสือเชิญ ติดต่อประสานได้ที่ โครงการสิทธิชุมชนศึกษา 57/216 หมู่บ้านเคหสถานครุไทย ต.พะวง อ.เมือง จ.สงขลา

แต่อย่างไรก็ตาม หัวข้อสำคัญที่สุดในการประชุมคือ จะทำอะไรที่จะให้เขตอนุรักษ์ และ รอบๆเขตสามารถคงความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยสัตว์น้ำ โดยการลดการพึ่งพาการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำให้มากที่สุด เพราะการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ไม่ใช่เป็นการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน เป็นการแก้ปัญหาปลายเหตุ การจะอย่างไรให้แหล่งน้ำฟื้นตัวขึ้นมาและมีสัตว์น้ำอย่างอุดมสมบูรณ์ นั้นแหละคือปรัชญาของการพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่จะให้ราษฎรมีวิถีชีวิต อย่างมั่นคงและรายได้เพียงพอ

สำหรับในส่วนของสำนักงานประมงจังหวัดสงขลา ที่รับผิดชอบการจัดทำเขตอนุรักษ์ ภายใต้โครงการฟาร์มทะเล จำนวน 9 เขตขณะนี้ได้ดำเนินการปักหลักเขต กำหนดเขตและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำเสร็จสิ้นแล้ว 9 เขต โดยมีเงื่อนไขในเบื้องต้นไม่ให้ชาวประมงเข้าไปจับสัตว์น้ำในเขต นอกเขตจับได้แต่จะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายประมง เช่นห้ามใช้จวนล้อมจับ หรือ ตาอวนต้องไม่ต่ำกว่า 2.5 ซม.ตามกฎหมาย แต่ประมงพื้นบ้านได้มีมติร่วมกันว่า ตาอวนไม่ต่ำกว่า 3.5 ซม. สำหรับการปล่อยพันธุ์น้ำ ได้ปล่อยไปแล้ว จำนวนประมาณ 9.0 ล้านตัว

สนั่น ลิ้มวิวัฒน์กุล
สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา

รู้ใหม่ว่า ทะเลสาบสงขลา มีเนื้อที่เท่าไร ?

ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ตั้งอยู่บนชายฝั่งด้านตะวันออกของภาคใต้ มีเนื้อที่ 9807 ตร.กม. (6,129,375 ไร่) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นพื้นดินมีเนื้อที่ประมาณ 8761 ตร.กม. และส่วนที่เป็นพื้นน้ำมีพื้นที่ประมาณ 1046 ตร.กม. มีความกว้างจากทิศตะวันตกไปทิศตะวันออกประมาณ 20 กม. ส่วนความยาวจากทิศเหนือไปทิศใต้ประมาณ 75 กม. ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสงขลา คือ อ.เมือง อ.หาดใหญ่ อ.สะเตาะ อ.รัตภูมิ อ.ระโนด อ.สทิงพระ อ.ควนเนียง อ.กระแสสินธุ์ อ.นาหม่อม อ.บางกล่ำ อ.คลองหอยโข่ง จังหวัดพัทลุง ทั้งหมด และจังหวัดนครศรีธรรมราช คือ อ.ชะอวด และอ.หัวไทร ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

- + ทิศเหนือ ติดต่ออำเภอปากพนัง อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
- + ทิศใต้ ติดต่อประเทศมาเลเซีย
- + ทิศตะวันออก ติดต่ออำเภอจะนะ อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา และทะเลอ่าวไทย
- + ทิศตะวันตก ติดต่อเทือกเขาบรรทัด จังหวัดตรัง และจังหวัดสตูล

ศูนย์ป้องกันและปราบปรามประมงทะเลภาคใต้ตอนล่าง จับกุมเรือประมงหางยาวลักลอบใช้ยาเบื่อเมาทำการประมง

เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2548 เวลา 04.00 น. ที่ผ่านมา ทางเจ้าหน้าที่ของศูนย์หน่วยป้องกันและปราบปรามฯ นำทีมโดยนายสร ชัช จันท์แก้ว นายเรือ 6 ได้ออกปฏิบัติงานและสามารถทำการจับกุมเรือประมงหางยาวลักลอบใช้ยาเบื่อเมาทำการประมงในทะเลสาบสงขลา โดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งมีความผิดตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2490 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพรบ.การประมง (ฉบับที่3) ลงวันที่ 20 มกราคม 2532 เรื่องวัตถุมีพิษ ตาม พรบ. การประมง พ.ศ. 2490 ฉบับลงวันที่ 20 มกราคม 2532 ได้ที่บริเวณทะเลสาบสงขลา ตำบลเกาะข่อย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวน 1 คดี ผู้ต้องหา 1 คน คือ นายล้อม หิม บินล่า เต๊ะ อายุ 42 ปี อยู่บ้านเลขที่ 19/2 ม.7 ต.คูเต่า อ.หาดใหญ่ จ. สงขลา เป็นผู้ควบคุมเรือ โดยมีของกลางที่ใช้ในการกระทำความผิดได้แก่

1. เรือประมงไม่มีชื่อ ไม่มีหมายเลขทะเบียน จำนวน 1 ลำ
2. เครื่องยนต์ยี่ห้อฮอนด้า ขนาด 1 สูบ 10 แรงม้า จำนวน 1 เครื่อง
3. เครื่องมืออวนล้อม ขนาดยาว 50 เมตร จำนวน 1 ปาก
4. สัตว์เบญจพรรณ จำนวน 5 กิโลกรัม
5. ยาเบื่อเมา จำนวน 1 เม็ด
6. ไม้ไผ่ใช้ปักผูกอวน ความยาวประมาณ 5 เมตร จำนวน 4 ลำ

การจับกุมกรณีนี้ถือว่าการจับกุมผู้ต้องหาใช้ยาเบื่อเมาเป็นรายแรกของทะเลสาบสงขลา

ทางเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ได้นำผู้ต้องหาพร้อมของกลางสำนักงานสอบสวน สก.อ. เมือง จ.สงขลา ตาม ปวจ.ข้อ 2 คดีอาญา ที่ 712/48 บัญชีของกลางลำดับที่ 485/48 ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2548 เวลา 05.00 น. เพื่อดำเนินการต่อไป

สำหรับก่อนหน้านี้นักเจ้าหน้าที่ได้ทำการจับกุมการกระทำผิดประเภทเดียวกัน คือ นายมูอัมหมัด บินล่าเต๊ะ และนายมการ บินหมัด ผู้ต้องหาคดี 538/48 และ จากรายงานผลการตรวจวิเคราะห์ชนิดิเวชและคลินิค ซึ่งผลจากการตรวจวิเคราะห์สารพิษดังกล่าว ตรวจพบโซเดียมไซยาไนด์ (NaCH) ในของกลางตัวอย่าง โดยวิธี Paper strip พบว่าเป็นสารพิษชนิดร้ายแรงที่มีอันตรายต่อชีวิตคนและสัตว์ขนาดทดลอง (หนู) กินตาย LD₅₀ เท่ากับ 2 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัวหนึ่ง กิโลกรัม

การจับกุมกรณีนี้ถือว่าการจับกุมผู้ต้องหาใช้ยาเบื่อเมา เป็นรายแรกของทะเลสาบสงขลา

ศูนย์ป้องกันและปราบปรามประมงทะเลภาคใต้ตอนล่าง :

เกร็ดเล็ก..เกร็ดน้อย..จากทะเลสาบสงขลา

อยากรู้ว่าลักษณะภูมิประเทศของทะเลสาบสงขลาเป็นอย่างไร

- ▶ ลักษณะภูมิประเทศของกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ประกอบด้วยพื้นที่ภูเขาสูงบริเวณทิศตะวันตกและทิศใต้ของกลุ่มน้ำ ด้านตะวันตกจะเป็นแนวเทือกเขาบรรทัดที่ทอดตัวในแนวเหนือใต้ ตั้งแต่รอยต่อระหว่างจังหวัดพัทลุงกับจังหวัดตรัง ลงมาถึงรอยต่อระหว่างจังหวัดสงขลากับจังหวัดสตูล ส่วนทางด้านทิศใต้เป็นแนวเทือกเขาสันกาลาสิริบางส่วน ภูเขาที่ปกคลุมด้วยป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์จึงเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่ไหลลงสู่ทะเลสาบสงขลา สำหรับบริเวณด้านเหนือและด้านตะวันออกของพื้นที่กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นพื้นที่ราบชายฝั่งทะเลจึงเกิดจากการทับถมของตะกอน